Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Judecător: Ciubotaru Angela)
Dosarul:nr.2r-3992/23 (2-22146932-02-25r-06122023)

D E C I Z I E

20 februarie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Țurcan Ion
Judecătorii Malîi Ala și Panov Ana

examinând în absența părților recursul declarat de executorul judecătoresc *****împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 noiembrie 2023, emisă în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc *****cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului *****pe un termen de 6 luni,

c o n s t a t ă:

La data de 06 octombrie 2022, executorul judecătoresc *****a înaintat în judecată demers prin care a solicitat aplicarea interdicției de părăsi țara în privința debitorului *****pe un termen de 6 luni.

În motivarea demersului a indicat că în scopul executării documentului executoriu nr.2-832/16 din 04 ianuarie 2017, emis de Judecătoria Rezina privind încasarea de la *****în beneficiul ***** a datoriei în sumă totală de 8796 lei.

Consideră că debitorul *****se eschivează intenționat de la executarea documentului executoriu nr.2-832/16 din 04 ianuarie 2017, emis de Judecătoria Rezina privind încasarea de la *****în beneficiul ***** a datoriei în sumă totală de 8796 lei.

Dat fiind că a făcut uz de toate mijloacele legale în vederea executării titlului executoriu, debitorul se eschivează de la executarea acestuia, iar părăsirea hotarelor Republicii Moldova ar face dificilă executarea hotărârii judecătorești, consideră necesară aplicarea interdicției de a părăsi țara debitorului pe un termen de 6 luni.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 noiembrie 2023, demersul executorului judecătoresc *****privind aplicarea interdicției de a părăsi țara debitorului a fost respins.

La data de 22 noiembrie 2023, executorul judecătoresc *****a contestat cu recurs încheierea primei instanțe, solicitând casarea acesteia, soluționarea prin decizie a problemei în fond cu emiterea unei hotărâri noi potrivit căreia

demersul privind aplicarea interdicției de părăsire a țării în privința debitorului să fie admis.

În motivarea cererii de recurs, executorul judecătoresc a menționat faptul că circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și nu au fost elucidate pe deplin, prevederile normelor de drept procedural au fost aplicate eronat de către prima instanță, instanța de fond a examinat demersul superficial.

Invocă dispozițiile art.64 alin.(1) Codul de executare, potrivit cărora interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci când prezența debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu și doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții.

Consideră că aplicarea de către instanță a interdicției de a părăsi țara este o măsură excepțională la care trebuie să se țină cont nu doar de către interesele debitorului, dar și a creditorului urmăritor.

Susține că prima instanță nu a luat în considerație faptul că prin măsura de asigurare respectivă, va fi asigurată executarea hotărârii judecătorești.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind recursul declarat în cumul cu materialele cauzei, Colegiul civil consideră recursul ca fiind neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.427 lit. a) CPC instanța de recurs, după ce examinează recursul, este în drept să respingă recursul, să mențină încheierea.

Conform art.27 din Constituția Republicii Moldova, dreptul la libera circulație în țară este garantat. Oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.

Potrivit dispozițiilor art.54 alin.(2), (4) din Constituția Republicii Moldova, exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Conform art.2 din Protocolul adițional nr.4 CEDO, oricine se găsește în mod legal pe teritoriul unui stat are dreptul să circule în mod liber și să-și aleagă în mod liber reședința sa. Orice persoană este liberă să părăsească orice țară, inclusiv pe a sa. Exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, siguranța publică, menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora. În anumite zone determinate drepturile recunoscute în paragraful 1 pot face obiectul unor restrângeri care, prevăzute de lege, sunt justificate de interesul public într-o societate democratică. ***Nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală***.

În temeiul art.1 alin.(1) și (2) din Codul de executare, procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.

În scopul îndeplinirii sarcinii prevăzute la alin.(1), legislația privind executarea stabilește competenta executorului judecătoresc, modul și condițiile de executare silită a documentelor executorii.

Conform prevederilor art.10 alin.(1) Cod de executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplinește benevol obligațiile.

În conformitate cu art.74 Cod de Executare, executarea silită se efectuează prin:

a) urmărirea mijloacelor bănești în numerar ale debitorului;

b) urmărirea mijloacelor bănești de pe conturile bancare ale debitorului;

c) urmărirea bunurilor debitorului prin aplicarea sechestrului pe bunuri si prin vânzarea sau administrarea lor silită;

d) urmărirea salariului, pensiei, bursei și altor venituri ale debitorului;

e) urmărirea mijloacelor bănești și bunurilor debitorului care se află la terți;

f) ridicarea de la debitor și predarea către creditor a obiectelor indicate în documentul executoriu;

g) alte măsuri prevăzute de lege.

Conform dispozițiilor art.22 alin.(1) lit. x) din Codul de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanței judecătorești, ***la cererea creditorului***, aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara în cazul în

care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

Potrivit art.63 alin.(1) lit. b) din Codul de executare, ***în scopul asigurării executării documentului executoriu***, odată cu intentarea procedurii de executare, ***executorul judecătoresc este în drept să interzică debitorului de a săvârși anumite acte.***

Conform dispozițiilor art.64 alin.(1) din Codul de executare, ***interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de către instanța de judecată, la demersul executorului judecătoresc***, doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții.

Executorul judecătoresc este obligat să întreprindă măsurile prevăzute de lege pentru executarea operativă a documentelor executorii și să explice participanților la procesul de executare drepturile și obligațiile lor.

Conform Hotărârii nr.7 din 05.04.2011 Curții Constituționale privind controlul constituționalității art.64 Codului de executare, se specifică faptul că interdicția de a părăsi țara, stipulată de art.64 din Codul de executare, este o măsură excepțională, fiind instituită pentru asigurarea executării documentului executoriu. Aceasta se aplică doar după ce au fost efectuate măsurile prevăzute de art.63 alin.(1) Cod de executare.

Din probatoriul administrat în speță, Colegiul a constatat că în procedura executorului judecătoresc se află spre executare silită documentul executoriu nr.2-832/16 din 04 ianuarie 2017, emis de Judecătoria Rezina privind încasarea de la *****în beneficiul ***** a datoriei în sumă de 8796 lei.

La data de 06 octombrie 2022, executorul judecătoresc *****a înaintat în judecată demers prin care a solicitat aplicarea interdicției de părăsi țara în privința debitorului *****pe un termen de 6 luni.

Fiind investită cu judecarea demersului executorului judecătoresc prima instanță a ajuns la concluzia respingerii demersului privind aplicarea interdicției de a părăsi țara.

Nefiind de acord cu încheierea emisă, executorul judecătoresc *****a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând casarea încheierii contestate, soluționarea prin decizie a problemei în fond, cu emiterea unei hotărâri noi potrivit căreia demersul privind aplicarea interdicției susmenționate în privința debitorului să fie admis.

Raportând dispozițiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond cu privire la necesitatea respingerii demersului executorului judecătoresc cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în

privința debitorului ca fiind întemeiată, în condițiile în care ***la materialele cauzei nu se regăsește cererea creditorului privind aplicarea față de debitor a interdicției de părăsire a țării, aspect care duce la inadmisibilitatea aplicării măsurii solicitate de executorul judecătoresc***.

În acest context, Colegiul apreciază ca fiind declarativă afirmația executorului judecătoresc, precum că debitorul *****se eschivează de la executarea documentului executoriu nominalizat, fapt care l-a determinat să solicite emiterea unei încheieri privind aplicarea interdicției de a părăsi țara.

Prin urmare, dat fiind că în speță, lipsește cererea creditorului cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorilor, acesta fiind o condiție imperativă, stipulată de prevederile Codului de executare, în dispoziția art.22 alin.(1) lit. x) potrivit căreia este indicat expres că executorul judecătoresc este în drept să solicite instanței judecătorești, ***la cererea creditorului***, aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești demersul executorului judecătoresc în temei legala fost respins.

În consecință, Colegiul constată lipsa temeiurilor de aplicare a interdicției de a părăsi țara față de debitorul Marco Roman, argumentele formulate în acest sens de către executorul judecătoresc urmând a fi apreciate critic.

În această ordine de idei, Colegiul califică ca fiind neîntemeiate toate alegațiile recurentului din cererea de recurs, motiv pentru care Colegiul menține soluția instanței de fond ca fiind întemeiată.

Totodată, Colegiul ține să remarce și faptul că recurentul nu a invocat în cererea de recurs nici un argument întemeiat, care ar combate concluziile din încheierea contestată, nu a prezentat careva motive ce ar face posibilă casarea acesteia.

Respingând recursul instanța de recurs pune în evidență faptul că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale că, ***nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs***, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, ***respinge recursul declarat*** împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Subsecvent, instanța de recurs relevă că potrivit jurisprudenței CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell c. Irlandei, 16.04.91), pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În virtutea celor expuse, Colegiul civil respinge ca fiind nefondate și lipsite de pertinență toate alegațiile recurentului vizavi de netemeinicia actului judecătoresc contestat.

În consecință, din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea primei instanțe este una întemeiată și legală, fiind aplicate corect normele de drept material și procedural, iar motivele invocate de către recurent sunt lipsite de temei legal, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea instanței de fond.

În conformitate cu prevederile art.427 lit. a) CPC, Colegiul Civil comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de executorul judecătoresc *****

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 noiembrie 2023, emisă în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc *****cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului *****pe un termen de 6 luni.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului Țurcan Ion

Judecătorii Malîi Ala

Panov Ana